

Delegationsordning Överförmyndarnämnden

Antagen av överförmyndarnämnden 2019-12-18, Dnr 0/137
Reviderad 2022-06-14, Dnr 2022-00058

1. Överförmyndarnämndens uppdrag och ansvar

Överförmyndarnämnden är en kommunal myndighet vars huvuduppdrag är att utöva tillsyn över gode män, förvaltare och förmyndare för enskilda i kommunen. Varje kommun är skyldig enligt lag att tillsätta antingen en överförmyndare eller en överförmyndarnämnd, föräldrabalken (1949:381) (FB) 19 kap. 1-2 § §.

För att kunna fullgöra sitt myndighetsuppdrag har överförmyndarnämnden tilldelats rättigheter och skyldigheter av lagstiftaren, d.v.s. givits mandat att utöva en del av den offentliga makten i samhället. Vad som är föreskrivet i lag om överförmyndare gäller också för överförmyndarnämnd vilket framgår av 19 kap. 2 § FB. Överförmyndarnämndens lagstadgade befogenheter utgörs i många fall av myndighetsutövning. Nämnden fattar beslut vid sammanträden enligt föreskrifter som närmare anges av kommunen. I överförmyndarverksamheten ingår en stor mängd dagligt beslutsfattande. För att överförmyndarnämnden ska kunna fullgöra sitt uppdrag på ett effektivt och rättssäkert sätt får den delegera vissa uppdrag till ledamöter och tjänstemän.

2. Om delegation

Delegation innebär att nämnden, genom att fatta ett delegationsbeslut, utser någon som har rätt att agera eller besluta på nämndens vägnar. Ett beslut fattat på delegation ska betraktas på samma sätt som om beslutet fattats vid nämndssammanträde. Den som utfärdat delegationen – överförmyndarnämnden – har fortfarande fullt ansvar för beslutet. Nämnden kan inte ändra eller upphäva ett beslut som har fattats med stöd av delegation, däremot står det nämnden fritt att besluta om att återta tidigare delegerad beslutsrätt.

3. Tillämplig lag

Överförmyndarnämndens delegationsrätt regleras i 19 kap. 14 § FB, i första stycket stadgas:

”Överförmyndarnämnden får uppdra åt en ledamot, en ersättare som har kallats till tjänstgöring eller en kommunal tjänsteman med den kompetens som behövs att på nämndens vägnar avgöra vissa grupper av ärenden. Nämnden skall i sitt beslut ange vilka slag av ärenden som uppdraget omfattar.”

Den särskilda delegationsbestämmelsen i FB gäller före bestämmelser i kommunallagen (2017:725) (KL). Vad som föreskrivs om nämnder i KL gäller i den utsträckning annat inte anges i FB. Delegationsbestämmelsen i FB avser inte bara ärenden enligt FB utan även ärenden enligt annan lagstiftning. Följaktligen delegerar överförmyndarnämnden samtliga uppdrag med stöd av 19 kap. 14 § FB.

4. Undantag från delegationsrätten

Nämnden får enligt 19 kap. 14 § st. 2 FB inte uppdra åt någon annan att besluta om:

- En framställning eller ett yttrande till kommunfullmäktige
- Beslut enligt 11 kap. 20 § FB att entlediga eller skilja en god man eller förvaltare från uppdraget.
- Beslut om att häva avtal om sammanlevnad i oskiftat bo enligt 15 kap. 7 § st. 2 FB
- Beslut om föreläggande av vite enligt 16 kap. 13 § FB

Dessa beslut måste fattas av nämnden samfällt.

5. Hänskjutning

När en delegat finner att en ansökan om samtycke, tillstånd, förordnande, entledigande eller upphörande enligt föräldrabalken inte bör bifallas ska ärendet hänskjutas till nämnden för beslut. Detsamma gäller om delegaten anser att frågan om bifall är tveksam (19 kap. 14 § st. 3 FB).

6. Anmälan av delegationsbeslut

Beslut i ärenden enligt föräldrabalken som fattats på delegation behöver inte anmälas till överförmyndarnämnden, 19 kap. 14 § st. 3 FB; motsatsvis framgår av samma lagrum att övriga beslut ska anmälas till nämnden. För beslut i ärenden enligt lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn (LEB) gäller samma regler som för ärenden enligt FB, 12 § LEB. Åtgärder enligt föreskrifter som regeringen meddelat genom bemyndiganden i föräldrabalken, förmynderskapsförordning (1995:379), är att anse som ärenden enligt föräldrabalken.

7. Delegater

Överförmyndarhandläggare (H)
Administratör vid överförmyndarenheten (A)
Granskare vid överförmyndarenheten (G)
Ordförande (Ord.)

Överförmyndarnämnden beslutar, med stöd av 19 kap. 14 § FB att till tjänstemän anställda inom Söderhamns kommun, med ovanstående befattningar, uppdra att för överförmyndarnämnden vidta åtgärder och fatta beslut enligt följande:

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Föräldrabalk (1949:381)			
Beslut om samtycke till förmyndares beslut om att omhänderta omyndigs egendom som förvärvats genom eget arbete	FB 9 kap. 3 §	H	
Beslut om samtycke till förmyndares beslut om att omhänderta omyndigs egendom som den omyndige fått genom gåva eller testamente med förbehåll om att den omyndige själv ska få disponera egendomen	FB 9 kap. 4 §	H	
Beslut om omhändertagande av egendom	FB 9 kap 8 §	H	
Yttrande till rätten med förslag på person lämplig som förmyndare	FB 10 kap 14 §	H	
Ansöka om förordnande och entledigande av förmyndare eller medförmyndare	FB 10 kap 18 §	H	
Beslut att förordna god man i förmyndares ställe	FB 11 kap 1 §	H	
Beslut att förordna god man vid motstridiga intressen	FB 11 kap 2 §	H	
Beslut förordna god man för bortavarande	FB 11 kap 3 §	H	
Beslut att förordna god man vid byte	FB 11 kap 4 §	H	
Ansöka om beslutsrätt om förvaltarskapets närmare omfattning	FB 11 kap 7 §	H	
Besluta om omfattningen av förvaltarskap	FB 11 kap 7 §	H	
Beslut att förordna förvaltare vid byte	FB 11 kap 7 §	H	
Kontroll av god man	FB 11 kap 12 §	H, A	
Ansöka om god man eller förvaltare	FB 11 kap 15 §	H	Även interimistiskt
Infordra yttrande inför förordnande av god man eller förvaltare vid byte	FB 11 kap 16 §	H, A	
Yttrande till rätten i ärende om anordnande av godmanskap eller förvaltarskap	FB 11 kap 16 §	H, A	
Yttrande till rätten med förslag på lämplig god man eller förvaltare.	FB 11 kap 16 §	H	
Ta in utredning	FB 11 kap 17a §	H, A	
Lämna förslag på ställföreträdare	FB 11 kap 17a §	H	

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Föräldrabalk (1949:381)			
Beslut att interimistiskt förordna god man eller förvaltare	FB 11 kap 18 §	H	I redan anordnade ställföreträdarskap och enligt 11 kap 1-3 §§
Beslut att godmanskap enligt FB 11 kap 1-3 §§ skall upphöra	FB 11 kap 19 §, 19b §	H	
Beslut att entlediga ställföreträdare på egen begäran	FB 11 kap 19 §, 19b §	H	
Ansöka hos rätten om upphörande av godmanskap enligt FB 11 kap 4 § eller förvaltarskap	FB 11 kap 21 §	H	
Ansöka om jämkning av godmanskap enligt FB 11 kap 4 § eller förvaltarskap (även interimistiskt)	FB 11 kap 23 §	H	
Beslut om jämkning av godmanskap enligt FB 11 kap 1-3 §§ (även interimistiskt beslut)	FB 11 kap 23 §	H	
Infordra yttrande inför beslut om förordnande eller entledigande av god man eller förvaltare	FB 11 kap 24 §	H, A	
Infordra upplysningar av ställföreträdare	FB 12 kap 9 §	H, A	
Samtycke i efterhand till ingånget avtal	FB 12 kap 10 §	H	
Beslut om fördelning av förvaltning mellan flera ställföreträdare	FB 12 kap 12 §	H	
Beslut vid oenighet mellan ställföreträdare	FB 12 kap 12 §	H	
Beslut om ställande av säkerhet	FB 12 kap 13 §	H	
Beslut om arvode och ersättning för utgifter till ställföreträdare	FB 12 kap 16 §	H, A, G	
Beslut om arvode och ersättning för utgifter till legala förmyndare	FB 12 kap 17 §	H, A	
Beslut om samtycke till placering av tillgångar i aktier eller på annat sätt	FB 13 kap 6 §	Nämnd	
Beslut om uttag från spärrat konto	FB 13 kap 8 §	H, A >50 000 kr Nämnd	
Beslut om upphörande av överförmyndarkontroll eller lättnader i kontrollen	FB 13 kap 9 §	H	

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Föräldrabalk (1949:381)			
Beslut om samtycke till förvärv eller överlåtelse av den omyndiges fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	FB 13 kap 10 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till understöd	FB 13 kap 11 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till att ta upp lån eller ingå någon annan skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller ställa egendom som säkerhet för förbindelse	FB 13 kap 12 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till drivande av rörelse	FB 13 kap 13 §	Nämnd	
Beslut om befrielse att lämna årsräkning eller sluträkning eller sådan redovisning i förenklad form	FB 13 kap 16 §	H	
Bestämna ny tid för avlämnande av redovisning	FB 13 kap 17 §	H, A	
Beslut om redogörelse för förvaltning	FB 13 kap 18 §	H	
Beslut om skärpande föreskrifter och godkänna avtal som föräldrar träffat med värdepappersinstitut	FB 13 kap 19 §	Nämnd	
Bestämna tid och plats för granskning av förvaltning	FB 13 kap 21 §	H, A	
Beslut om samtycke till placering av tillgångar i aktier eller på annat sätt	FB 14 kap 6 §	Nämnd	
Beslut angående uttag från spärrat konto	FB 14 kap 8 §	H, A >50 000 kr Nämnd	
Beslut om upphörande av överförmyndarkontroll eller lättnader i kontrollen	FB 14 kap 10 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till förvärv eller överlåtelse av den enskildes fasta egendom eller nyttjanderätt till sådan egendom och upplåtande av nyttjanderätt, panträtt m.m. till sådan egendom	FB 14 kap 11 §	Nämnd	

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Föräldrabalk (1949:381)			
Beslut om samtycke till understöd	FB 14 kap 12 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till att ta upp lån eller ingå någon annan skuldförbindelse, ingå borgensförbindelse eller ställa egendom som säkerhet för förbindelse	FB 14 kap 13 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till drivande av rörelse	FB 14 kap 14 §	Nämnd	
Beslut om att ställföreträdare i särskild ordning skall redogöra för den del av den enskildes tillgångar och skulder som inte omfattas av ställföreträdarens förvaltning	FB 14 kap 16 §	H	
Beslut om befrielse att lämna årsräkning eller sluträkning eller sådan redovisning i förenklad form	FB 14 kap 19 §	H	
Bestämma ny tid för avlämnande av redovisning	FB 14 kap 20 §	H, A	
Beslut om skärpande föreskrifter	FB 14 kap 21 §	Nämnd	
Bestämma tid och plats för granskning av förvaltning	FB 14 kap 23 §	H, A	
Beslut om befrielse att lämna årsräkning eller sluträkning eller sådan redovisning i förenklad form (dödsbo)	FB 14 kap 24 §	H	
Infordra redogörelse för skifteshinder och bestämma särskild tid för sådan redogörelse	FB 15 kap 3 §	H, A	
Beslut om samtycke till rättshandling vid dödsboförvaltning	FB 15 kap 4 §	H	
Beslut om samtycke till egendomens fördelning vid bodelning eller skifte	FB 15 kap 5 §	H	
Beslut om samtycke till överlåtelse av den enskildes andel i dödsbo	FB 15 kap 5 §	Nämnd	
Beslut om samtycke till arvsavstående enligt ÄB 3:9	FB 15 kap 6 §	Nämnd	Till efterlevande make
Beslut om samtycke till avtal om sammanlevnad i oskiftat dödsbo	FB 15 kap 7 §	H	
Bestämma ny tid för avlämnande av årsuppgift	FB 15 kap 8 §	H, A	
Granska förmyndares, gode mäns och förvaltares verksamhet	FB 16 kap 3 §	H, A, G	

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Föräldrabalk (1949:381)			
Utse någon som har rätt att gå igenom förmyndares, gode mäns och förvaltares räkenskaper och anteckningar samt de värdehandlingar som ställföreträdaren förvarar	FB 16 kap 3 §	H	Anlita extern expertis
Bestämma tid och plats där ställföreträdaren skall hålla handlingar tillgängliga	FB 16 kap 3 §	H, A, G	
Göra anteckning om verkställd granskning på redovisningshandlingar	FB 16 kap 4 §	H, A, G	
Göra anmärkning och infordra yttrande vid anmärkning mot förvaltningen	FB 16 kap 5 §	H	
Pröva om beslut enligt någon bestämmelse i 13 eller 14 kap. FB behöver meddelas	FB 16 kap 5 §	H	
Infordra yttrande vid förvaltningsåtgärd av större vikt	FB 16 kap 9 §	H, A	
Besluta att återkalla samtycke till förvaltningsåtgärd av större vikt	FB 16 kap 9 §	H	
Begära uppgift hos myndighet	FB 16 kap 10 §	H, A, G	
Begära uppgift hos bank eller annat kreditinstitut enligt st. 2	FB 16 kap 10a §	H, A, G	
Framställan till tingsrätten om utdömmande av vite	FB 16 kap 13 §	Nämnd	
Överklagande av rättsens beslut	FB 20 kap 3 §	Nämnd	
Anlita ombud	FB 20 kap 7 §	Nämnd	

Förmyndarskapsförordning (1995:379)			
Granskning av förvaltarskap och prövning om det finns skäl att ansöka om upphörande av förvaltarskapet	FF 5 §	H	
Överflyttning av ärenden	FF 6 §	H, A	
Yttrande till rätten	FF 7 §	H, A	
Uppgift om mottagningstid till Länsstyrelsen	FF 8 §	H	
Utlämnande av registerutdrag	FF 11 §	H, A	

Lag (2005:429) om god man för ensamkommande barn			
Förordna god man i vårdnadshavare/förmyndares ställe ansvara för den underåriges personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter	LEB 2 §	H, A	
Initiera (ex officio), ta upp frågan om förordnande av god man	LEB 3 §	H, A	
Infordra yttrande	LEB 3 §	H, A	
Beslut om upphörande av godmanskap	LEB 5 §	H, A	
Beslut att entlediga god man (även interimistiskt) p. g. a. olämplighet	LEB 6 §	Nämnd	
Beslut att byta god man	LEB 6 §	H, A	
Infordra yttrande	LEB 7 §	H, A	
Infordra yttrande	LEB 9 §	H, A	
Underrättelse till socialnämnden om behov av särskilt förordnad vårdnadshavare	LEB 10 §	H, A	

Lag (1988:1321) om nordiska rättsförhållanden rörande förvaltarskap			
Ansöka om överflyttning av förvaltarskap till annat nordiskt land	NRF 1 §	H	
Ansöka om att begränsat förvaltarskap skall upphöra	NRF 1 §	H	Ansökan enl. 11 kap. 21 § FB

Lagen (1935:46) om tillsyn i vissa fall å oskiftat dödsbo efter medborgare i Danmark, Finland, Island eller Norge			
Tillsyn över gode mannens uppdrag och beslut i anledning därav	Lag om tillsyn 2 §	H	

Kommunallagen 2017:725			
Beslut som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas (gäller inte yttrande till KF och entledigande av god man mot någons vilja)	6 kap. 36 § KL	Ordf.	

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Förvaltningslag (2017:900)			
Beslut att avvisa oskickligt ombud eller biträde	FL 9 §	Nämnd	
Avslå begäran om att ärende ska avgöras	FL 12 §	H	Anmäls till nämnd
Beslut att olämpligt ombud eller biträde inte längre får medverka i ärendet	FL 14 §	H	Anmäls till nämnd
Besluta att förelägga ombud att styrka sin behörighet	FL 15 §	H	Anmäls till nämnd
Beslut att förelägga enskild att avhjälpa en brist	FL 20 §	H	Anmäls till nämnd
Beslut om avvisning; ej talerätt	FL 22 §	H	
Rättidsprövning och i förekommande fall beslut om avvisning	FL 24 §	H, A	
Rättelse av skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende	FL 26 §	H, A	
Beslut om omprövning vid nya omständigheter	FL 27 §	Delegat ur ursprungsbeslut	
Pröva om överklagande inkommit i rätt tid och besluta om avvisning	FL 45 §	H	Anmäls till nämnd i ärende utanför FB

Tryckfrihetsförordning (1949:105) och Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)			
Prövning av fråga om utlämnande av allmän handling, kopia av	TF 2 kap 15 - 17 § §	H, A	Anmäls till nämnd
allmän handling eller uppgift ur allmän handling.	OSL 6 kap 2 - 5 § §		(Om beslutet fattats på delegation och inte av ansvarig enl. 6 kap 3 § OSL)
Beslut om förbehåll vid utlämnande av sekretessbelagd uppgift	OSL 32 kap 4 § OSL 32 kap 5 §	H	Anmäls till nämnd

Lag (1985:206) om viten			
Ansökan om utdömmande av vite	VL 6 §	H	Efter nämndens beslut om föreläggande

Lag (2017:310) om framtidsfullmakter			
Yttrande till tingsrätten	13 §	H	
Beslut att förordna god man vid motstridiga intressen	17 §	H	Anmäls till nämnd
Begära upplysningar och redovisning	25 §	H	
Beslut om att framtidsfullmakten helt eller delvis inte längre får brukas av fullmaktshavaren	26 §	H	Anmäls till nämnd

Diarienummer
ÖFN 2022-00058

Arkivlag (1990:782)			
Beslut om gallring av allmänna handlingar	10 §	H	I samråd med arkivmyndigheten, Anmäls till nämnd

Beslut/åtgärd	Lagrum	Delegeras till	Anmärkning
Dataskyddsförordning (2016/679)			
Beslut om anmälan av personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet	Artikel 33	H	I samråd med dataskyddsombud, Anmäls till nämnd
Beslut om underrättelse till registrerad vid personuppgiftsincident	Artikel 34	H	I samråd med dataskyddsombud, Anmäls till nämnd

Förordning (1999:1134) om belastningsregister			
Begära utdrag ur belastningsregistret	11 § p. 14	H, A, G	Vid kontroll av ställföreträdarens lämplighet enl. FB

Patientsäkerhetslag (2010:659)			
Begära läkarintyg	6 kap 9 §	H, A	Vid utredning enl. FB

Fastighetsbildningslag (1970:988)			
Förordna god man för upplöst bolag eller annan sammanslutning som äger del i fastighet som berörs av fastighetsbildningsförrättning.	4 kap 12 §	H	God man enligt 11 kap. 3 § FB

Övrigt			
Företräda nämnden vid domstol		H	
Överklagande av rättens beslut i andra fall än enligt 20 kap 3 § FB		H	Anmäls till nämnd
Avskriva ärenden då behov av företrädare inte längre kvarstår innan ärendet överlämnats till domstol		H	